

స్వరం పౌరుషంగా మార్చి చెప్పాడు గోపయ్య.
 "సర్లే.. నీవెళ్ళు" ఎందుకైనా మంచిని గోపయ్యను పంపించి వేశాడు పరమానందం.
 ఒక నెల.. రెండు నెలలు.. మూడు నెలలు గడిచినా అప్పు తాలూకు వాయిదాలు పైసా జమ కావడం వద్దమే కాకుండా పశువులను తీసుకు రాకపోవడం అందరినీ పిల్చి వార్నింగ్ ఇచ్చి కారణం అడిగాడు పరమానందం.
 "ఏం సేయమంటారు సారూ.. రోజూ ఆకొండ చరియ నుండి మీ బ్యాంకు నుంచి నడిసి కాళ్ళు నెప్పెడుతున్నాయని మొత్తుకొని, పశువులన్నీ కొండవతలకి ఇక రామని సెప్పి వెళ్ళిపోతాయి. అవే మన దగ్గర లేకుంటే డబ్బులు యా నుండి తెచ్చి కడ్డాం సారూ?!" జనం అంతా ఏకంంతో అన్నారు.

పరమానందానికి అసలేం అర్థం కాక అయోమయంగా "అదేంటి వాటికి కాళ్ళు నెప్పెలుని మీతో ఎవరు చెప్పారు?" ఆవేశం కూడదీసుకొని అడిగాడు.
 "మనూర్లో పశువుల భాష తెల్సిన గుండోడుండాడు. వాడు చెప్పాడు" అంటూ జనం మధ్యలో నుండి గుండోడ్డి తీసుకొచ్చారు.
 వాడు రాగానే "అంబా" అన్నాడు. అంతే! చుట్టుపక్కల మేస్తున్న పశువులు 'అంబా' అన్నాయి వాడి గొంతు వినగానే!
 పరమానందం పిచ్చిపట్టినట్టు గట్టిగా అరిచి.. పశువులను తోలుకురమ్మని గోవిందాన్ని పంపాడు. పశువులతోపాటు స్త్రీలు వచ్చి చెప్పారు "అయ్యా! ఇవి మా డబ్బుతో మేం కొన్న వండి.. మీరిప్పించినవి కావు".
 పరిశీలించాడు గోవిందం. "సార్! నిజమే సార్!

వీటిలో ఏ ఒక్కదానికి గుర్తులేవ్!"
 పరమానందానికి ఏం పాలుపోక లెడ్జర్ బుక్ తీసి లెక్కవేశాడు. లోను ఇచ్చిన మొత్తం పదిలక్షలు దాటింది. అప్పుడే వచ్చిన పోస్టుమెన్ పరమానందం టేబుల్ పై ఓ కవరు విసిరి వెళ్ళాడు. అది హెడ్ ఆఫీసు నుండి మూడు నెలలు ముందు వేసిన ఉత్తరం.. ఇప్పుడు చేరింది. అందులో డైరెక్టరు సంతకంతో ఇలా వ్రాసి వుంది.
 "మీ చేతులపై కొత్త బ్రాంచి ఓపెన్ చేస్తున్నందుకు అభినందనలు. పట్నంలో వలే కాదు, పల్లె జనం తెలివిమీరి ఉన్నారు. ఫలానా మినిస్టర్ గారు పుట్టిన ఊరు. ఆల్ ది బ్లెస్ట్.. జాగ్రత్త! గాడ్ బ్లెస్ యూ!" అని వుంది.
- రోషన్ మొగల్ (నెల్లూరు)

కత్తగా ఉద్యోగంలో చేరిన మా ఆవిడ తన మొదటి జతంతో నాకు డ్రెస్ తియ్యడానికి ఉత్సాహపడడంతో ఇద్దరం కలిసి బట్టలపానికి వెళ్ళాం. పావువాడు ఆనందంగా ఆహ్వానించాడు. లేడెస్ వైరేటి చూపించాడు. మేం వాటిని పరిశీలిస్తూ ఉండగా ఒక వృద్ధ జంట పావు మెట్లెక్కడం కనిపించింది.
 "నిన్న మీ పావులో ఈ చీర కొన్నాం గుర్తుందా?" అడిగింది పెద్దావిడ.
 కాస్తావు గుర్తుపట్టనట్టుగా చూసి, పెద్దాయన రసీదు తీసి వ్రాయత్తుంటే వడదంతో "ఆ.. గుర్తులేకే" అన్నాడు.
 ఆమె ఆ చీర తీసి చూపుతూ "ఇది నిన్న మీ పావులో కొన్నాం. తీరా ఇంటికి వెళ్లి చూద్దము కదా దీన్ని డామేజ్ ఉంది. ఇది తీసుకుని వేరే చీర ఇవ్వండి" అంది మర్యాదగా.
 "డామేజీనా! అబ్బే అలాంటి చీరలు మేం అమ్మమంది. మీరు సరిగా చూశారే లేదో" అన్నాడు విసురుగా.
 "చూడకపోవడమేమిటయ్యా. ఇంటికి వెళ్ళగానే మా కోడలు 'ఇలాంటి చీర కొన్నారేమిటి. వెంటనే తిరిగి ఇచ్చేయండి' అని గొడవ పెట్టింది. మీ పావులో ఇలాంటి చీరల మృతున్నారని తెలిస్తే నలుగురిలోనూ మీ పావు పువ్వువతి స్ట్రలకే భంగం కదా" అన్నాడు ఆ ముసలాయన. ఆ మాటల్లో నుతిమెత్తగా తినిపించిన బెదిరింపునకు పాపతను కాస్త తగ్గాడు.
 "ఏదీ చూపించండి. వేరేది ఇస్తాను" అన్నాడు.
 ఆ దంపతులిద్దరూ వరువు మీద కూర్చున్నారు. ఎంత సేపు వెదకినా ఎక్కడా డామేజీ కనబడడం లేదామెకి. వయసు మీద వడదంతో ఆమెకి చూపు కాస్త మందగించినట్టుంది. దానికితోడు సంధ్యవేళ. పావులో వెలుగు తక్కువగా ఉంది. మరికసారి మొదటినుంచి చివరివరకు వెదకడం ప్రారంభించింది. డామేజీ ఆమెకయితే కనిపించలేదు గానీ దూరంనుంచి చూస్తున్న నాకు మాత్రం స్పష్టంగా కనిపించింది. అది చేనేత జరీ చీర. నేతలో జరిగిన పాపాటు వల్ల పొగులు పెనవేసుకుపోయి ఉండ చుట్టినట్టుగా ఉండొక చోట. దాని వల్ల ఆచీర అందమంతా పోయింది. అయితే వాల్చిద్దరూ వృద్ధులే కావడం వల్ల చూపు మనకవారి దాన్ని కనిపెట్టలేకపోతున్నారు. పావువాడు ఉద్దేశ్యపూర్వకంగానే

దాన్ని చూసి కూడా చూడనట్టు నటిస్తున్నాడు.
 'నాకు కనిపిస్తోంది కదా పాపి నేనే వెళ్లి చెబుదామా' అనుకున్నాను. అంతలోనే 'మధ్యలో నేనెందుకు జోక్యం చేసుకోవడం. పాపతనితో నాకు పూర్వ పరిచయం ఉంది. నేను నిజం చెబితే అతని మోసం బయటపడుతుంది కాబట్టి హార్టీ అవుతాడు. నా మీద డ్వేషం పెంచుకుంటాడు. అతనితో నా సంబంధాన్ని పాడు చేసుకోడమెందుకు. ఆ ముసలావిడ తనంతట తానుగా డామేజీ చూపలేకపోతోంది. కాబట్టి నష్టపోక తప్పదు' అని మనసులోనే అనుకుంటూ మాట్లాడక తీరుకున్నాను. పాపం వెదకి వెదకి ఆ వృద్ధ దంపతులిద్దరూ విసిగిపోయారు. పావువాడి ధోరణి మామూలే.

కనువిష్య

"ఏదీ ఎక్కడండి డామేజీ. ఎక్కడా లేదే. నేను చెబుతున్నానే ఉన్నాను కదా. మా పావులో అలాంటివి అమ్మము అని. మేం క్వాలిటీకి చాలా ప్రాధాన్యం ఇస్తాం. మీరు దేన్ని చూసి ఏదనుకున్నారో" అన్నాడు.
 ఇక లాభం లేదనుకుని వారు ఇంకేమీ మాట్లాడకుండా చీరని కవర్లో పెట్టుకుని ముందుకి సాగిపోయారు. మేం కూడా మా బట్టలు ప్యాక్ చేయించుకుని ఇంటిదారి వట్టాం. బండి డ్రైవ్ చేస్తూన్నానే గానీ ఆలోచనలన్నీ ఆ వృద్ధ దంపతుల చుట్టూనే తిరుగుతున్నాయి. 'నేను పావువాడి తప్పుని ఎందుకు ఎత్తి చూపలేకపోయాను? వారి అసహాయతని ఆసరాగా తీసుకుని పాపతను వారిని మోసగిస్తుంటే ఎందుకు వ్యతిరేకించలేదు? నా మంచితనం పోతుందనా? ఎవరో నష్టపోతే నాకెందుకులే అనే ధోరణా? ప్రశ్నిస్తున్న నా అంతరాత్మ గొంతునొక్కాను. ఇంటికిచేరి గడవదాటగానే మా ఆవిడ కెప్పుడుని అరిచింది. కంగారుపడి చూడబోతే తన కుడిపాదాన్ని పరిశీలనగా చూసుకుంటూ-
 "అయ్యో! కాలివట్టి కనిపించడం లేదండీ. ఎక్కడ జారి పోయిందో ఏమిటో?" అని హడావిడి చేసింది. అవి కొని వారం కాలేదు. తన పుట్టినరోజు కానుకగా ప్రత్యేకంగా కొత్త మోడల్ తో తయారుచేయించాను. "అంత అజాగ్రత్త అయితే ఎలా?" అని విసుక్కున్నాను.

"ఎక్కడ పడిపోయి ఉండవచ్చు?" సాలోచనగా అడిగాను.
 "ఆ.. గుర్తొచ్చిందండీ. బట్టలపావులో జారిపోయి ఉంటాయి. దాని గొళ్ళం లూజాగా ఉందని దగ్గరకు నొక్కాను. సరిగా నొక్కకొలేదు. ఇంటికి పోయాక చూద్దాం అని అలా వదిలేశాను. అనుకున్నట్లే అయింది. అవి పావులోనే జారిపోయి ఉంటాయి" అనడంతో వెంటనే పావు దగ్గరకు బయలుదేరాను.
 పావులో ఇందాకటి వృద్ధ జంట మళ్ళీ కనబడ్డారు. వారికో పాటు కాస్టోంబ్ చదివే చిన్న బాబు కూడా ఉన్నాడు. పావు వాడి మొహంలో అప్రసన్నత చోటుచేసుకుంది. విసుక్కుంటూ మరో చీర వెదుకుతున్నాడు. నాకు విషయం అర్థమైంది. కాస్టోంబ్ నించి ఇంటికి వెళుతున్న మనవడిని తీసుకొచ్చి చీర చూపించారన్నమాట. డామేజీని ఆకుర్రాడు పసిగట్టినట్టున్నాడు అనుకున్నాను. అయితే నా ధ్యానంతా పట్టాల మీదే. పావులోకి అడుగుపెట్టి "ఏవండీ. ఇందాక మా ఆవిడ, నేను పాపింగికి వచ్చాం కదా. ఆమె పట్టీలు జారిపోయాయి. ఇక్కడేమైనా కనబడ్డాయా?" అని అడిగాను ఆతృతగా.
 "అబ్బే, ఏం కనబడలేదండీ. దారిలో ఎక్కడైనా పడి పోయి ఉంటాయి. సరిగా వెదకండి" అన్నాడు.
 "అదేంటంకులే అలా అంటావు? ఇందాక నేను వచ్చేసరికి మీరు పట్టిన చేత్తో పట్టుకుని బాగుందని కేబుల్ వేసుకున్నారు. నేను చూశాను. ఆ అంకుల్ తమవి అంటున్నారు కదా. మరి ఇవ్వరేమిటి?" అని గడుసుగా నిలదీస్తున్నాడు పావువాడ్ని ఆ అదేళ్ల కుర్రాడు.
 ఆ మాటలతో పావువాడికి గొంతులో వచ్చి వెలక్కాయ పడినట్లయింది. తల వంచుకుని "క్రమించండి సార్" అంటూ ఆ పట్టీలు తిరిగి ఇచ్చేశాడు నాకు. "వెరీ గుడ్ బాయ్! అలా ఉండాలి పిల్లలంటే. నిలా నిజం చెప్పడానికి ఎప్పుడూ భయపడకూడదు బాబూ! కీపిటవ్" అని ఆ బాలుడి వెన్నుతట్టాను. అంతేకాదు నేను కూడా ఇకనుంచి ఎప్పుడూ నిజం చెప్పడానికి భయపడకూడదని నిర్ణయించుకున్నాను. వయసులో చిన్నవాడైనా ప్రవర్తనలో ఉన్నతంగా నిలిచిన ఆ బాలుడికి మనసులోనే జోహార్లు అర్పించుకున్నాను.
- చైతన్య (గాంధీనగర్)